

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟ ΑΡΙΘΜ. 10/2005 ΤΟΥ Π.Π.Σ.

Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ενώσεως Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών συνήλθε σήμερα Τρίτη, 10 Μαΐου 2005 υπό την προεδρία του προέδρου συν. Ιωάννη Αποστολόπουλου και με την παρουσία των τακτικών μελών συν. Παναγιώτη Τσίρου, Παναγιώτη Βενάρδου, Αικατερίνης Δουλγεράκη, του αναπληρωματικού μέλους συν. Μανώλη Καραμπατσάκη, ο οποίος αντικαθιστά το απουσιάζον τακτικό Ιωάννη Στεβή, καθώς και της γραμματέως Μαρίας Χριστοφοράτου, προκειμένου να εκδώσει απόφαση επί της αυτεπάγγελτης πειθαρχικής δίωξης του Συμβουλίου κατά των συν. Φίλιππα Καμπούρη και Μάνιας Καπαράκου.

Το ΠΠΣ αφού παρακολούθησε σε μαγνητοσκόπηση την επίμαχη εκπομπή, αποφάσισε την άσκηση αυτεπάγγελτης πειθαρχικής δίωξης εναντίον του συν. Φίλιππα Καμπούρη και στη συνέχεια και εναντίον της δημοσιογράφου Μάνιας Καπαράκου, για παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α και θ του Καταστατικού και άρθρου 2, εδ. β, ε και η των Αρχών Δεοντολογίας του δημοσιογραφικού επαγγέλματος που διέπουν την ΕΣΗΕΑ, με το ακόλουθο σκεπτικό:

Ο δημοσιογράφος μη μέλος της ΕΣΗΕΑ, Φίλιππας Καμπούρης κατηγορείται ότι ως παρουσιαστής και υπεύθυνος της εκπομπής του Τ/Σ «EXTRA3» με τον τίτλο «Δεν ήξερες, δε ρώταγες» στις 06.01.05, ενεφάνισε ως αγνοούμενο στην νοτιοανατολική Ασία από τις καταστροφές των τσουνάμι συγκεκριμένο πρόσωπο και ειδικότερα τον δημοσιογράφο Τέρενς Κουίκ. Χωρίς μάλιστα η αναφορά του αυτή να έχει οποιαδήποτε σχέση με την πραγματικότητα, καθώς ο εν λόγω δημοσιογράφος ούτε καν βρισκόταν εκεί, αλλά στο Πήλιο με την οικογένειά του. Και αναμφισβήτητα προκάλεσε αναστάτωση στο συγγενικό και φιλικό περιβάλλον του Τέρενς Κουίκ.

Πέραν όμως αυτού και αν υπετίθετο ότι πράγματι υπήρχαν πληροφορίες ότι αγνοείται οποιοσδήποτε πολίτης, καθήκον του δημοσιογράφου είναι να σέβεται τις ειδικές αυτές καταστάσεις, αποφεύγοντας να κατανομάζει. Και μάλιστα στη συγκεκριμένη περίπτωση ακολουθώντας την αντίστοιχη στάση του Υπουργείου Εξωτερικών (που είχε την ευθύνη χειρισμού του θέματος), το οποίο απέφευγε παντελώς να αναφέρει ονόματα, κάνοντας και σχετικές εκκλήσεις, ώστε να αποφεύγεται η αναστάτωση οικογενειών, πολύ περισσότερο αφού τα στοιχεία ήταν ανεξακρίβωτα.

Η δημοσιογράφος μη μέλος της ΕΣΗΕΑ, Μάνια Καπαρακάκου κατηγορείται ότι ως συντάκτρια μετείχε στην εκπομπή του Τ/Σ «EXTRA3» με τον τίτλο «Δεν ήξερες, δε ρώταγες» στις 06.01.05, που ενεφάνισε ως αγνοούμενο από τις καταστροφές συγκεκριμένο πρόσωπο και ειδικότερα τον δημοσιογράφο Τέρενς Κουίκ.

Μετά την άσκηση πειθαρχικής δίωξης, κλήθηκαν οι εγκαλούμενοι να προτείνουν μάρτυρες, αλλά δεν άσκησαν το σχετικό δικαίωμά τους.

Στη συνέχεια, στις 01.02.05 εκλήθη ο συν. Τέρενς Κουίκ, ο οποίος κατέθεσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Συμφωνώ απόλυτα σ□ αυτό που αναφέρεται στο σκεπτικό, ότι η δεοντολογία του δημοσιογράφου απαγορεύει τη δημοσιοποίηση ονομάτων του όποιου δυστυχήματος ή σοβαρού γεγονότος, εάν προηγουμένως δεν έχουν ενημερωθεί από τις αρμόδιες αρχές οι οικείοι του. Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, η χαλκευμένη πληροφορία κατά δήλωση του ίδιου «δημοσιογράφου», του είχε δοθεί το βράδυ της προηγούμενης ημέρας. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι μέχρι την έναρξη της εκπομπής του είχε 18 ολόκληρες ώρες τη δυνατότητα να επαληθεύσει την «πληροφορία» από πάρα πολλές πηγές. Το υπουργείο Εξωτερικών, το τηλεοπτικό κανάλι στο οποίο εργάζεται, συναδέλφους μου στο ΔΣ της ΕΣΗΕΑ και φυσικά επικοινωνώντας απευθείας με εμένα, ο οποίος έχω πάντα ανοικτό τηλέφωνο επικοινωνίας. Τις επιπτώσεις κυρίως στο οικογενειακό μου περιβάλλον, αλλά και στο επαγγελματικό και στο φιλικό μου, τις καταγράφεται εύστοχα στο σκεπτικό της παραπομπής. Από εκεί

και πέρα, η υπόθεση είναι στα χέρια τα δικά σας, του ΕΣΡ, καθώς είχατε την αντίστοιχη ευαισθησία να παρέμβετε αυτεπαγγέλτως.

□Κίνητρο του συγκεκριμένου «δημοσιογράφου» ήταν το κυνήγι της τηλεθέασης και η αύξηση της προσωπική του αναγνωρισιμότητας, με ότι αυτό συνεπάγεται.

Το σχετικό «ρεπορτάζ» που κράτησε περί τα 3/4, το πληροφορήθηκα από άμεσο συνεργάτη μου και στη συνέχεια, μου το αποτύπωσε με την δική του αγωνία, ο εξάχρονος γιος μου, ο οποίος ήθελε να διαπιστώσει εάν ο πατέρας του υπάρχει ή δεν υπάρχει.

□Δεν κατέφυγα στη Δικαιοσύνη διότι ως δημοσιογράφος και μέλος του ΔΣ της ΕΣΗΕΑ, τάσσομαι με το αίτημα ολόκληρου του δημοσιογραφικού σώματος για την κατάργηση του γνωστού τυποκτόνου νόμου».

Στις 04.05.05 προσήλθε ο εγκαλούμενος συν. Φίλ. Καμπούρης, ο οποίος απολογούμενος ενώπιον του Συμβουλίου, ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Απασχολούμαι ως δημοσιογράφος στον Τ/Σ □Extra3□. Στο συγκεκριμένο θέμα θέλω να σημειώσω τα ακόλουθα: Οι πληροφορίες ότι ο κ. Κουίκ είχε ταξιδέψει και βρισκόταν στις περιοχές των καταστροφών με το τσουνάμι, μας είχαν δοθεί από συγγενικά του πρόσωπα, τα οποία έχουμε ηχογραφήσει. Τις σχετικές συνομιλίες έχουμε ηχογραφήσει με την συναίνεσή τους. Όμως, τα πρόσωπα αυτά ζήτησαν να μην γίνει δημοσιοποίηση αυτής της επικοινωνίας και ως εκ τούτου, δεσμευόμαστε να μην αποκαλύψουμε τις πηγές αυτές. Ένα από τα τέσσερα πρόσωπα που επικοινωνήσαμε, μας είχε πάρει αρχικά τηλέφωνο και προσεπιβεβαίωσε τον ισχυρισμό του, μας έδωσαν και τα τηλέφωνα τριών ακόμη συγγενικών προσώπων και τα πρόσωπα αυτά το επιβεβαίωσαν. Προσπαθήσαμε στη συνέχεια να επικοινωνήσουμε με τον κ. Κουίκ, αλλά είχε κλειστό το κινητό του τηλέφωνο. Μετά βγάλαμε το θέμα στον αέρα από τον Τ/Σ □Extra3□, δείχνοντας την ανησυχία μας για την τύχη του κ. Κουίκ. Εκφράζαμε από την αρχή επιφυλάξεις και ευχόμαστε τη σχετική πληροφορία να αποδειχθεί ανακριβής. Και ζητούσαμε συγγνώμη από τον κ. Κουίκ για την περίπτωση που η πληροφορία

ήταν αβάσιμη. Δεν γνώριζα ότι το Υπουργείο Εξωτερικών είχε κάνει σύσταση στα ΜΜΕ, να μην δίνουν ονόματα για θύματα ή αγνοούμενους.

Επικοινωνήσα με τα άτομα που μου έδωσαν τις πληροφορίες, αφού διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν βάσιμες, διαμαρτυρήθηκα και αυτοί ισχυρίστηκαν ότι αυτοί είχαν την πληροφόρηση από το άμεσο οικογενειακό περιβάλλον του κ. Κουίκ□

Μετά τις αναφορές μου αυτές επικοινωνήσε μαζί μου αγανακτισμένος και τον βγάλαμε στον αέρα για να πει την άποψή του. Και να διαλύσει τις εντυπώσεις που είχαν δημιουργηθεί. Ο ίδιος ζήτησα συγγνώμη επανειλημμένως στον αέρα□

□Διερευνήθηκε το θέμα από τους υπεύθυνους του σταθμού, διακινδύνευσε η θέση μου στο σταθμό, αλλά και αμέσως μετά την συγκεκριμένη εκπομπή, διαπιστώθηκε πτώση στις μετρήσεις της τηλεθέασης».

Η εγκαλούμενη συν. Μάνια Καπαράκου, απέστειλε προς το ΠΠΣ το υπ□ αριθμ. πρωτ. 1392/04.05.05 απολογητικό υπόμνημα, το οποίο ανέφερε:

«Σας κάνω γνωστό ότι εγώ δεν φέρω καμία ευθύνη για τα όσα ακούστηκαν στο θέμα του κ. Τέρενς Κουίκ, όπου είχε κάνει λόγο η εκπομπή «Δεν ήξερες, δε ρώταγες;», το μήνα Φεβρουάριο. Εγώ βγήκα στο τηλέφωνο προκειμένου να μεταφέρω τα όσα έλεγαν οι τηλεθεατές, όπου ήταν πληροφορίες ότι είχαν δει τον κ. Κουίκ σε διάφορα σημεία της Ελλάδος. Για όλα τα υπόλοιπα που ακούστηκαν εκείνη την ημέρα εγώ δεν έχω καμία ευθύνη».

Το ΠΠΣ αφού έλαβε υπόψη του τις μαρτυρικές καταθέσεις, τις απολογίες των εγκαλουμένων και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, αποφαινεται ως εξής:

Ο εγκαλούμενος Φίλ. Καμπούρης ως παρουσιαστής και υπεύθυνος της εκπομπής του Τ/Σ «EXTRA3» με τον τίτλο «Δεν ήξερες, δε ρώταγες» στις 06.01.05, ενεφάνισε ως δήθεν αγνοούμενο στην νοτιοανατολική Ασία από τις καταστροφές των τσουνάμι συγκεκριμένο πρόσωπο και ειδικότερα τον δημοσιογράφο Τέρενς Κουίκ. Χωρίς μάλιστα η αναφορά του αυτή να έχει οποιαδήποτε σχέση με την πραγματικότητα, καθώς ο εν λόγω δημοσιογράφος

ούτε καν βρισκόταν εκεί, αλλά στο Πήλιο με την οικογένειά του.

Είναι χαρακτηριστικό ότι παρουσίασε ως «είδηση» τον ισχυρισμό αυτό, χωρίς να έχει την παραμικρή διασταύρωση της πληροφορίας που κατά τρόπο μη πειστικό- ισχυρίζεται ότι είχε από πρόσωπα συγγενικά προς τον συν. Τέρ. Κουίκ, τα οποία, όπως ανέφερε, δεν αποκαλύπτει γιατί δεσμεύεται από την δεοντολογία. Επιχειρώντας μάλιστα να προκαταλάβει την αναμενόμενη έντονη αντίδραση του συν. Κουίκ, αλλά και την αποδοκιμασία της κοινής γνώμης για την προφανή παραπλάνησή της, ανέφερε προσχηματικά στην επίμαχη εκπομπή, μεταξύ άλλων: «Μακάρι να βγούμε ψεύτες, να μην ισχύει» και σταυροκοπούμενος να ορκίζεται «στην υγείά μου».

Είναι προφανές ότι όλη αυτή η απαράδεκτη συμπεριφορά είναι εκτός ορίων στοιχειώδους σοβαρότητας και κοινωνικής υπευθυνότητας και είχε σαν στόχο την τηλεθέαση.

Αλλά και αν θεωρηθεί ως αληθής ο έωλος ισχυρισμός του ότι πράγματι εξέλαβε ως βάσιμες τις αντίστοιχες πληροφορίες ότι δηλαδή ο συν. Κουίκ ήταν αγνοούμενος, είχε και πάλι υποχρέωση, όπως και για οποιοδήποτε άλλο πολίτη, να αναμείνει την απόλυτη εξακρίβωση. Πολύ περισσότερο μάλιστα αφού το Υπουργείο Εξωτερικών, που είχε την ευθύνη της ενημέρωσης στο θέμα αυτό, έκανε επανειλημμένα έκκληση να μην δίνονται ονόματα και προκαλείται αναστάτωση, καθώς δεν ήταν δυνατόν να υπάρξει σαφής πληροφόρηση κατά τις πρώτες ημέρες. Αλλά και αν προέκυπταν στοιχεία, θα έπρεπε προηγουμένως να ενημερωθούν οι οικογένειες των εμπλεκόμενων προσώπων.

Ως προς την δεύτερη εγκαλούμενη συνάδελφο Μάνια Καπαράκου, που ισχυρίζεται ότι ο ρόλος της ήταν η τηλεφωνική επικοινωνία με ακροατές, υπάρχουν αμφιβολίες για την ευθύνη της στην παρουσίαση του θέματος αυτού.

Ως εκ τούτου, το ΠΠΣ κρίνει ομόφωνα μη ελεγκτέα πειθαρχικά, λόγω αμφιβολιών, την εγκαλούμενη συν. Μάνια Καπαράκου.

Αντίθετα, κρίνει ομόφωνα πειθαρχικά ελεγκτέο τον εγκαλούμενο

συν. Φίλιππα Καμπούρη για παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α) και θ) του Καταστατικού και άρθρου 2, εδ. β), ε) και η) του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας. Επειδή όμως δεν είναι μέλος της ΕΣΗΕΑ δεν επιβάλλεται ποινή, αλλά επισημαίνεται η παράβαση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας.

Η απόφαση καθαρογράφηκε την Πέμπτη, 19.05.05.

Ο πρόεδρος Η γραμματέας

Ιωάν. Αποστολόπουλος Μαρία Χριστοφοράτου